

La presència de la cultura a l'Agenda 2030

Publicat per [Interacció](#) [1] el 04/12/2019 - 10:30 | Última modificació: 05/10/2020 - 15:21

L'impacte del canvi climàtic en el patrimoni cultural és una qüestió urgent dels drets humans; el patrimoni cultural representa un poderós recurs per prevenir i abordar els reptes causats pel canvi climàtic d'una manera respectuosa amb els drets humans.

Amb aquestes paraules relacionava Karima Bennoune, relatora de les Nacions Unides sobre els Drets Culturals, cultura i sostenibilitat medi ambiental.

L'informe '[Culture in the implementation of the 2030 agenda: a report by the culture 2030 goal campaign](#)' [2] pretén posar en relleu el **paper que la cultura està jugant (i hauria de jugar) en la implementació dels 17 objectius de desenvolupament sostenible (SDG)** [3] de l'**Agenda 2030** [4], malgrat que cap d'ells fa al·lusió a la cultura de manera exclusiva, com ja expressàvem en un altre article d'[Interacció](#) [5].

L'any 2015, abans de l'adopció dels Objectius i de l'Agenda 2030, diverses xarxes culturals d'àmbit global van fer **campanya per aconseguir la inclusió d'un objectiu específic dedicat a la cultura o, en el seu defecte, la integració dels aspectes culturals en els objectius de desenvolupament sostenible**. Precisament el passat setembre de 2019, coincidint amb la '[Cimera sobre els objectius de desenvolupament sostenible](#) [6]', els membres de la campanya van veure l'oportunitat de tornar-la a revitalitzar sota el lema #culture2030goal.

Ara que ja han passat quatre d'anys des de la implementació d'aquesta iniciativa, la més rellevant a dia d'avui per tal de transformar el món impulsant la prosperitat i el benestar a la vegada que es vetlla per la protecció del medi ambient, els membres de la campanya presenten aquest informe. D'una banda, fa **balanç d'aquest primer període tenint en compte la perspectiva cultural**; d'altra banda, inclou una **anàlisi de la presència de la cultura a les revisions anuals del progrés dels Objectius pel que fa a l'àmbit nacional i local** presentades als Fòrums Polítics d'Alt Nivell ([HLPF](#) [7]) dels anys 2016, 2017, 2018 i 2019.

L'agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible:

Els reptes culturals mundials son massa importants com per no rebre la mateixa atenció que es presta a les tres dimensions originals del desenvolupament sostenible.

Les tres dimensions que incorpora l'agenda són: **creixement econòmic, inclusió social i equilibri mediambiental**. Segons els membres de la campanya, però, "aquestes dimensions no reflecteixen per si soles la complexitat de la societat actual", motiu pel qual porten reclamant la inclusió de la cultura en el model de desenvolupament sostenible fent notar que **el món s'està enfrontant a reptes tan econòmics, socials i mediambientals com culturals** i que "**la creativitat, el coneixement, la diversitat i la bellesa són bases inevitables pel diàleg, la pau i el progrés**, valors intrínsecament connectats amb el desenvolupament humà i les llibertats".

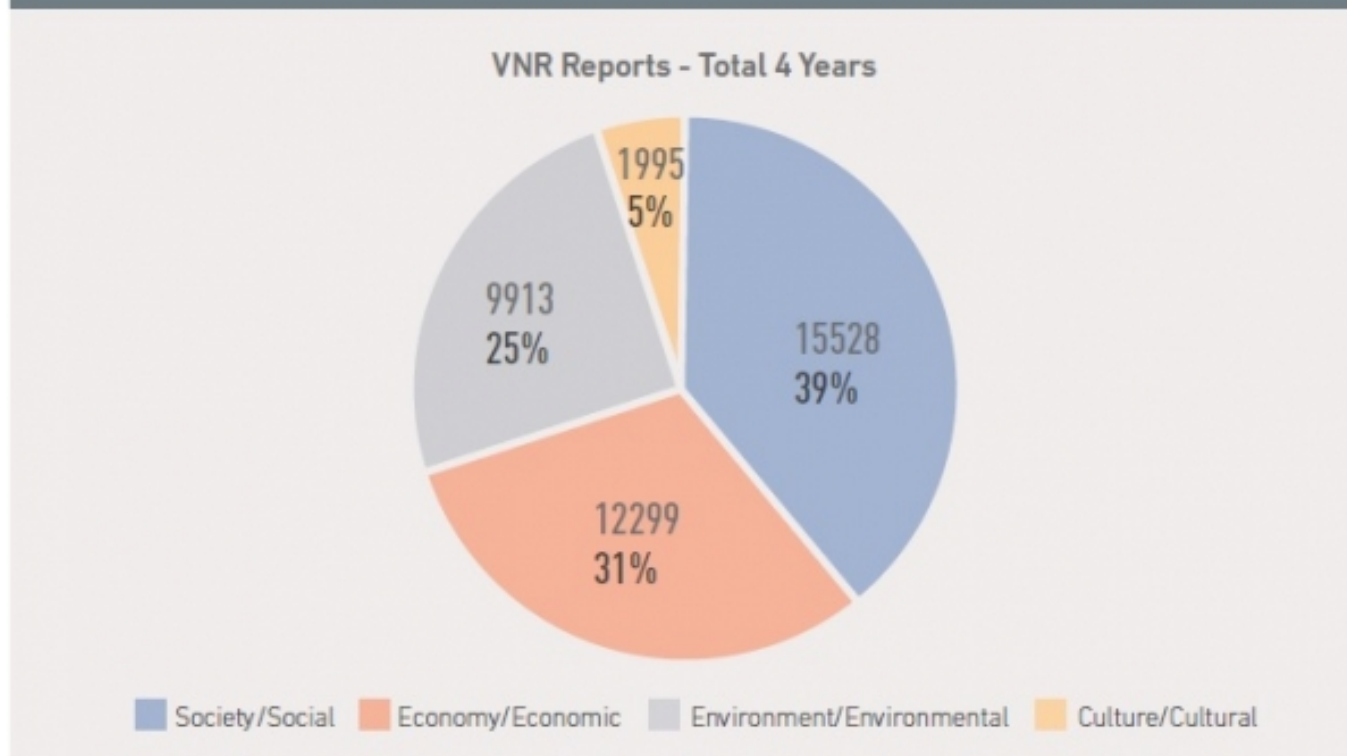
En un article publicat recentment a Interacció; '[Les polítiques culturals com a base per a un desenvolupament sostenible](#) [8]', es parlava del **repte que han d'assumir les polítiques culturals, ajudant a forjar les accions cap a un desenvolupament sostenible**. Els autors del present informe també hi fan al·lusió acceptant que - malgrat no haver-hi consens respecte a si la cultura s'hauria de formular com una quarta dimensió independent a les altres tres, com una forma d'intersecció i mediació entre elles o com un paraigües que les englobi a totes - en el que sí que estan d'acord tots els agents és en el fet que la cultura s'ha d'incloure explícitament en el concepte de sostenibilitat.

Anàlisi de la presència de la cultura en els Objectius de Desenvolupament Sostenible d'àmbit Nacional ([VNR](#) [9]):

L'estudi es basa essencialment en **identificar les vegades que es fa referència als termes "cultura" i "cultural" i a d'altres que presentin una relació clara** amb aquests dos. Els resultat total de les Revisions presentades als Fòrums entre els anys 2016 i 2019 són:

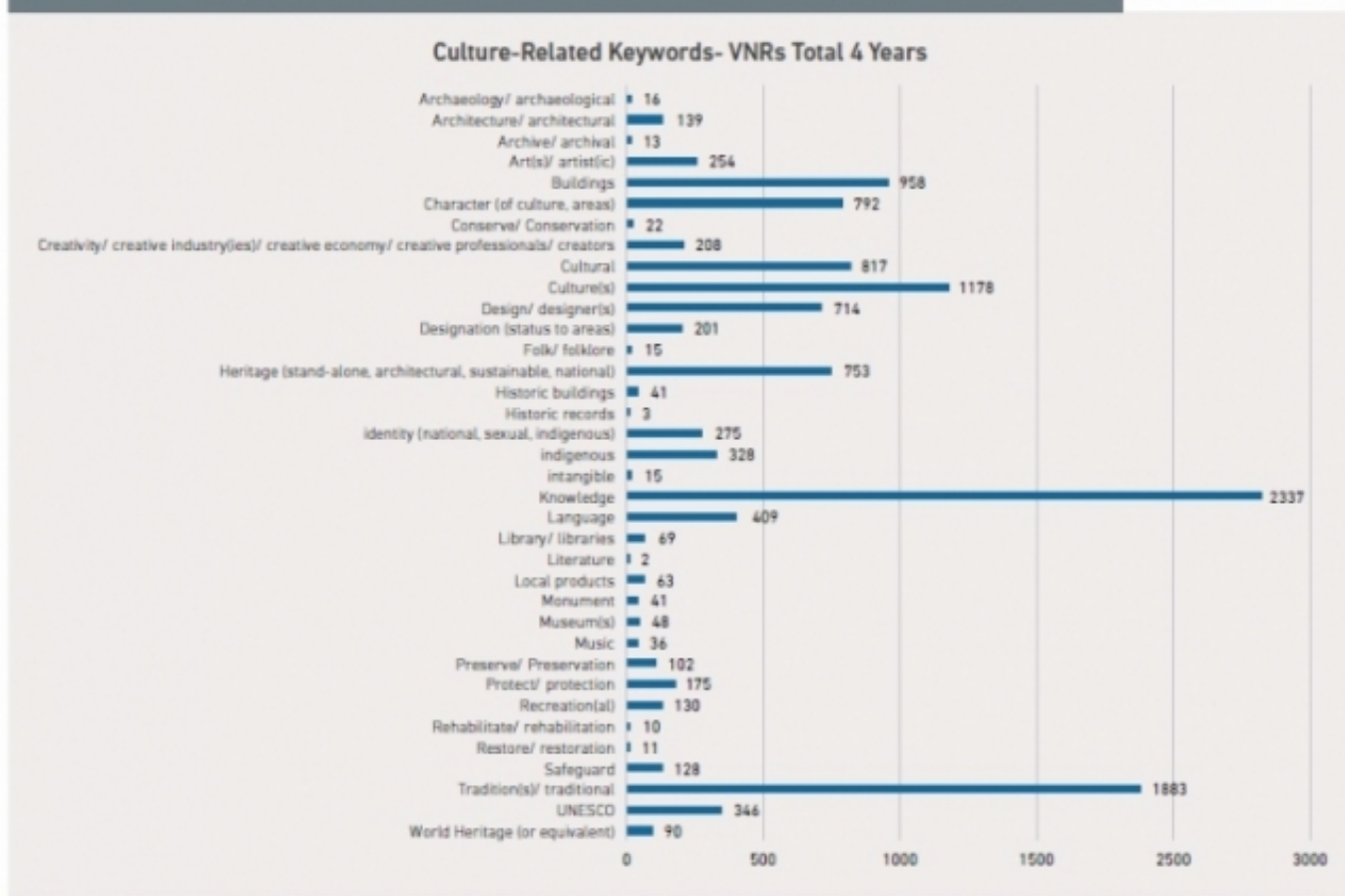
- Els deu països que han mencionat més els termes “cultura” i “cultural” són, per ordre de major a menor: Itàlia, Xipre, Palau, Grècia, Nova Zelanda, Portugal, Sèrbia, Letònia, Turquia i Qatar. **Espanya es troba en la vintena posició, havent utilitzat ambdós termes 61 vegades en total al llarg dels quatre anys.**
- L'anàlisi de paraules clau posa de manifest que la **dimensió cultural es troba molt per sota de les tres dimensions reconegudes oficialment**

Figure 107: The use of keywords reflecting the 'three dimensions' of sustainable development and the 'fourth' ('culture'), in VNRs of 2016-19.²³

- Els principals termes mencionats fora del camp de la cultura però que, tanmateix, hi tenen una forta vinculació, són: **gènere, educació, recursos, ciutats, urbà i qualitat**. En canvi, altres termes també estretament associats amb la cultura i el patrimoni (com ara **conservació, protecció i preservació**) s'utilitzen en altres contextos (infància, gènere, drets laborals...)

Figure 108: Breakdown of culture-related keywords, 2016-19.

Anàlisi de la presència de la cultura en els Objectius de Desenvolupament Sostenible d'àmbit Local (VLR [10]):

Les ciutats i els seus governs també tenen un rol important en la implementació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible. Precisament, i segons demostra el present informe, una de les ciutats més implicades fins ara ha estat Barcelona (entre d'altres com Nova York, Ciutat de Mèxic, Buenos Aires, Los Angeles i Hèlsinki) que ha elaborat una [revisió local sobre la implementació de l'Agenda 2030](#) [11] a la ciutat parant especial atenció a la dimensió cultural en el marc dels següents Objectius:

- **Objectiu 4 (Educació de qualitat):** ha establert una aliança amb l'Organització Europea per a la Recerca Nuclear (CERN) per tal d'augmentar la consciència pel que fa a la interrelació entre arts i ciència i organitzar la primera **biennal local sobre Ciència i Ciutat**.
- **Objectiu 5 (Igualtat de gènere):** el **Pla de gènere i justícia** fa esment de la importància de les narratives culturals i la diversitat cultural, i entén la participació cultural de les dones com un element clau.
- **Objectiu 10 (reducció de les desigualtats):** per contribuir a la implementació d'aquest objectiu, la ciutat ha presentat el programa **Cultura i veïnats**, que posa l'accent en els centres culturals públics, entesos com a eines facilitadores d'igualtat entre comunitats.

En definitiva, i malgrat l'absència d'un Objectiu dedicat específicament a la cultura, l'informe mostra com **l'esfera cultural es percep en algunes ciutats com un component cabdal i potencialment útil a l'hora de contribuir a desenvolupar alguns dels Objectius.**

L'informe acaba amb un missatge clar: **encoratjar als agents governamentals a tots els nivells perquè tinguin en compte els exemples positius presentats en la preparació dels propers informes.** Així mateix, es sol·licita a totes les parts implicades en la implantació dels Objectius i l'Agenda 2030 **que considerin la capacitat de la cultura com a impulsora i facilitadora per ajudar a les comunitats a esdevenir més pròsperes i sostenibles.**

PDF [Culture in the implementation of the 2030 agenda: a report by the culture 2030 goal campaign](#) [2]

HTML [Culture in the implementation of the 2030 agenda: a report by the culture 2030 goal campaign](#) [12]

[Inicieu sessió](#) [13] o [registreu-vos](#) [14] per a enviar comentaris

Categories: Informe d'anàlisi

Etiquetes: sostenibilitat

Etiquetes: drets culturals

Etiquetes: diversitat

Etiquetes: objectius de desenvolupament sostenible (ODS)

Etiquetes: Agenda 2030

- [15]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/presencia-cultura-agenda-2030>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/culture2030goal_high.pdf

[3] <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/2015/09/la-asamblea-general-adopta-la-agenda-2030-para-el-desarrollo-sostenible/>

[4] <https://www.un.org/sustainabledevelopment/development-agenda/>

[5] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/cultura-ODS>

- [6] <https://sustainabledevelopment.un.org/sdgsummit>
- [7] <https://sustainabledevelopment.un.org/hlpf>
- [8] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/politiques-culturals-desenvolupament-sostenible>
- [9] <https://sustainabledevelopment.un.org/vnrs/>
- [10] <https://the2030hub.com/vlr-to-help-sdg-cities/>
- [11] <https://www.sostenible.cat/article/compromis-de-barcelona-amb-lagenda-2030>
- [12] <https://ifacca.org/en/news/2019/09/24/culture-implementation-2030-agenda-report-culture/>
- [13] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/patrimoni-marca-ciutat>
- [14] <https://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>
- [15] <https://interaccio.diba.cat/node/8203>